Bygg Reis Deg-messen

- 2005 kan bli et rekordår i byggebransjen, sa nærings- og handelsminister Børge Brende ved åpningen av årets Bygg Reis Deg-utstilling, en sterk markering av at utstillingen nå fyller 50 år.

Samtidig markerer også byggenæringen de 100 år siden unionsoppløsningen med Sverige ved å arrangere en landsomfattende konkurranse - Århundrets Byggverk. Det var den tunge delen av byggebransjen som seiret - med Atlanterhavsveien først, fulgt av Svinesundbroene (se liste nedenunder).

-Denne bransjen setter mer enn noe annet sine varige spor; dette er noe man etterlater seg. Og form og funksjon har alle en mening om, fortsatte den avgående nærings- og handelsminister.

Den første Bygg Reis Deg ble arrangert på Festningsplassen på Akershus Festning i 1954. Det var store byggetider også den gang, men situasjonen var veldig annerledes enn dagens: Det var på begynnelsen av 50-tallet et stort boligunderskudd; det var gjenoppbyggingstider og allerede i 1953 ble det bygget 38.000 nye boliger. Den første drabantby ble oppført på Lambertseter i 1955.

Til sammenligning ble det i 2004 bygget nesten 30.000 nye boliger, men verdiene er så mye større nå ettersom de i gjennomsnitt er dobbelt så store og mye bedre utstyrt. Vi skiller oss dessuten ut fra resten av verden ved at nesten 80 prosent av oss bor i eneboliger.

Vi er også verdensmestere i å pusse opp. Ifølge Prognosesenteret kommer vi i år til å bruke kanskje 35 milliarder kroner på oppussing, som for eksempel er tre ganger så mye som de bruker i Sverige.

Bygg Reis Deg er utstillingsplassen for hele verdikjeden. Som messen blir presentert på Lillestrøm er den Nordens største byggmesse - tidlig utsolgt med rekordmange 450 utstillere.

Cirka halvparten av de besøkende går under kategorien fagfolk og resten er gjør-det-selvere som håper å tro at de er det.

Vei, bro og fjell

Å kåre Århundrets Byggverk fra 1905 og frem til i dag kan være en vrien oppgave for stemmegivere, men det var ingen tvil om at Atlanterhavsveien var en klar vinner.

Det er neppe overraskende at det i et land som Norge ble en veistrekning og at den ligger på Vestlandet. Atlanterhavsveien er 8,2 kilometer lang, inkluderer åtte broer og strekker seg fra Averøy til Eide på Nordmøre, påbegynt i 1983 og ferdigstilt i ´89.

Typisk norsk kan man vel også si at det var Svinesundbroene som fulgte nærmest Atlanterhavsveien og at det var sprengning i fjell, ikke til tunnel, men til bygging av Gjøvik Olympiske Fjellhall, som fulgte deretter. To kraftstasjoner kom også høyt opp.

Her er listen (kåret ut fra kandidater fra 15 regioner):

1. Atlanterhavsveien (29%)

2. Svinesundsbroene (18%)

3. Gjøvik Olympiske Fjellhall (12,8%)

4. Tyssedal kraftstasjon (11,9%)

5. Ishavskatedralen i Tromsø (8%)

6. Vemork kraftstasjon (4%)

7. Telenorbygget, Fornebu (3,3%)

8. Ekofisktanken (3,2%)

9. Vernebygget Domkirkeodden, Hamar (2,7%)

10. Drammens Teater (2,6%)

11. Flåmsbana

12. Oslo Rådhus

13. Rica Park Hotell, Sandefjord

14. Rådhuset i Åseral, Vest-Agder

15. Politihuset, Trondheim